

okkara egna færoyska ríki — repu-
blik.

Aftaná 14. september skuldi so klandrið kunna hildið uppát, og vinnulivið skuldi so komið til sín rætt bæði á Føroya lægtingi og í bløðum og aðrastaðni. Hetta gleða allir teir seg til, sum unna okkara fólki livilig kor í landi okkara. Vit siggja tíverri at framstandandi politikkarar og teirra bløð royna at koyra olju í eldin og kynda aftrat, so klandurseldurin eisini skal loga aftaná 14. september. Slíkir menn eru skaðligir fyri land og fólki, og teirra hugsan er ikki fólksins gagn at fremja, men einans at mjølva egnar køkur.

Koma slíkir menn at ráða fyri landsins stýri, verður illa avorið í landinum. Tá verður undirgangur og húsaðgongd, neyð og armóði, í hvussu er fyri fiskimannin og arbeiðsfólkið. Teir einstaku kunna kanska eina tíð sita oman á gullinum og ríka seg upp av armóðini og av teim svongu trælum, sum takka sær til at fáa arbeið eina løtu nú og aðra tá fyri ta lön, ið rikmaðurin ásetur.

Vaknar fjøldin, so verður umvent í holuni. Hon vaknar ikki, meðan klandrið um samband, sjálvstýri, fullveldi, loysing o.s.fr. verður so sterkt, at tað doyvir alt annað, og tí ræður um hjá samvitskuleysum gullmatadorum og teirra ærindasveinum at skærða í klandurseldin og fáa hann at loga so sterkt sum gjerligt og so leingi, tað er møguligt.

Nær man tað fara at eydnast, at fáa fjøldina at siggja hetta? — Tað verður ikki fyrr enn hvør maður og kvinna, sum hevur fingið eyguni upp, fer at rópa út um landið og allastaðni har hann er staddur, allastaðni har menn ella kvinnur av tí kúgaðu fjøldini eru at hitta. Roynið hvar í sinum lagi at upplýsa tykkara kammerátum. Her er eitt stórt arbeið fyri hvønn einasta javnaðarmann og -kvinnu at gera. Latum herrópið ljóða kring um Føroyar og allan heimin: »Ognarleysir, um allan heimin fylkist«.

J. H. Danbjørg.

Føroya Fólkaháskúli

Vetrarskúli fyri dreingir verður frá 1. okt. til 28. febr. Teir, ið ætla sær á skúlan, kunnu søkja um styrk hjá amtinum innan 1. sept. Nærri frágreiðing hjá

Johannesi av Skarði, tlf. 243.

Bókhaldshjálpi

Innflutningsfirma søkur ungan mann ella kvinnu, helst við nakad av praktiskum kunnleika til skrivstovuábeiði.

Umsókn við lönkravi til billett mkr. 12.

Agitatióin um fólkaatkvøðuna.

Tosað varð um, at varð stjórnarspurningurin lagdur fyri Føroya fólki at atkvøða um, so skuldi helst ikki ein ógvuslig og ósandi agitatióin verið hildin frammanundan. Men sum vorðið hevði verið við tjóðskaparspurninginum hjá okkum og okkara víðurskifti við Danmark, so mundu menn ikki fara at kunna halda sær men kasta seg úti »drápið« og villir hægga og stinga til báðar liðir.

Óg soleiðis hevur verið. Vit eru enn ikki komnir til atkvøðudagin, men leikurin er upp á tað besta, og hann tykist at harðna. Eingin sáttlig og hugsunnarkend virðismetan, men kenslurikur orðadráttur, sum altið hevur eyðkent hetta beiska stríðið. Dropi á skili ella sannleika er ikki í hinum partinum, rættur og rættvisi er bara í minnum parti....

Øllugu halda, at hetta er eitt týðningarmikið mál, ið Føroya fólki skal fara at taka støðu til, og skuldi nakad verið sagt um tað, so skuldi tað verið ein skilalig frágreiðing og ein hugsandi metan um, hvat okkum gagnligast er.

Skuldu vit valt at staðið einsa mallir og verið sjálvbjargnir í øllum lutum, so verður tað eingin slíkur brútleypsleikur, grindadráp ella dansur, men tað verður eitt margfalt róp eftir dugandi monnum við skili og áráðishuga. Tað er ikki bara at blása í lúðurin, og so rýma burtur úr, tá ið slagðið skal standa!

Del af Danmarks Rige...

Spurningurin um Føroyar eru »en Del af Danmarks Rige« hevur verið ein stórir politiskur trætspurningur. Føroyska fólkið ella umboð tess, Løgtingið, hava kanska ongantíð alment jätta hesum, men vit hava verið stýrd sum ein lutur av danska ríkinum, og tað sýnist sum góðir, vit mugu rópa tjóðskaparsinnaðir, Førcyngar í talu og skrift eisini hava ásaðnak hetta.

Jakob Jakobsen doktari skrivur í *Færøsk Sagnet* blaðs. 80: »Da æmnet maa forudsættes at være temmelig ubekendt for den danske læseverden, fraregnet en snæver faglig kres, og da Færøerne som en del af det danske rige have krav paa at kendes lidt nærmere i selve Danmark.....«

Panting

Tað verður her gjort kunnigt, at eftirstødur av kommunuskatti og kamunicinsan fyri januar og april ársfjórðingar 1946, sum ikki eru goldnir áðrenn tann 6. august h. á, verða sendar pantfótunum til pantingar.

Tórshavnar býráð, tann 15. juli 1946.

BRETLAND

og

ko-operasjónin

2/3 av øllum handli í Skotalandi er á ko-operasjónar hondum og í Englandi hevur ko-operasjónin hin nógv tann størsta handilin. Ko-operasjónin hevur sínar egnu fabrikkir og framleiða at kalla alt, ið tú ynskist at keypa.

Ko-operasjónin hevur sínar te- og kaffifarmar í Eysturlondum og veldugar mylnur í Kanada o. s. fr.

I Amerika, haðani tey bretska andelsfeløg keypa nógvur vørur og keypa í stórum í felag, er ko-operasjónin ógvuliga litil og mangan staðir ókend.

Einaferð, tá ið ein umboðsmaður fyri eitt av teimum stóru handilshúsum í Amerika var í Bretlandi og skuldi vitja ta stóru ko-operativu fyrirkøna, spurdi hann:

»Hvar er tann stóri maðurin, ið hevur bestilt so nógv frá okkum?«

Hann kundi ikki hugsa sær eina so velduga fyrirkøna sum tað ko-operativa í Bretlandi uttan ein líka so ógvuliga stóran mann, sum átti tað heila.

Tá ið hann hoyrði, at tað var eingin ógvuliga stórir maður, sum átti fyrirkøna, men heila fólkið, sum handlaði hjá og harvið limir í ti ko-operativu fyrirkøni, rysti hann á høvðið og kundi yvirheva ikki skilja, at tilíkt stórverk kundi ganga uttan at vera á hondum einstaklingsins ella í hondum á einum privatkapitalistiskum felagi.

— Hitt bretska stýrið er nú farið undir risaverk sum at nati-onalisera bankalagið, kolanámið, málsmámið, bankayrkid, jarnbreytina, sjúkraræktina o. s. fr.

Hvussu kann arbeiðarastýrið gera hetta? verður spurt. Hvussu kann ríkisstýrið yvirtaka virkis- og handilsmál, sum hitt loyprisada privata spekulastjónariniti-ativ, tað og bretska ríkisstýrið, hesar báðar veldugu krefturnar hava lagt saman, soleiðis at tað ko-operativa hevur lovað at stilla heila sitt velduga og vælskipada virkis- og handelsapparat til ríkisins nýtslu.

Allir teir menn, ið hava vónað, at tað ikki fór at eydnast hjá Bretlands ríkisstýri at gjøgnumføra sína socialistisku ætlan, kenna seg nipnar og vónsviknar! Ti teir kenna av royndum, at hin bretska

ko-operasjónin er arbeiðsfús og kappingarfer.

Her hjá okkum hava vit enn einans sett spónin í greytin. Men tað er ikki at ivast í, at eisini her má ko-operasjónin verða tað fri-geringarámbod, sum hon tykist at fara at verða í Bretlandi.

Ti megu allir menn og allar kvinnur, ið unna sær sjálvum og landi sínum væl, fylkjast um tær ko-operativu royndirnar og hjálpa teimum at vinna yvir byrjunarvansunum.

Á Tveroyri, 25/6 1946.

P. M. Dam.

Flogsambandið

Nú er komið so áleiðis, at vit hava fingið flogsamband við Skotland og Danmark. D. Danielsen lærari í Sørvági hevur eina heldur stuttliga í støðum rørandi frágreiðing um hesa søguligu løtu, tá ið flogfarið kom og fór:

Skipafelagið hevði sett upp heiðursportur við ingongdina til flogvøllin »smykket med bornholmske Røn«. Danielsen heldur tað var fyrri at geva »Porten et rigtigt dansk Sommerpræg«. Hetta við hesum bornholmska »Røn« var sum eitt »Symbol«. Bornholm, Danmarkar eystasta oyggj, og Vágar, vestasti partur av ríkinum, binda soleiðis eystur og vestur saman.

Tað sigst, sigur hann, at tað vóru d. Hrr. Ewald Kjølbro og D. og Z. Niclasen, sum vóru meistara fyri heiðursportinum »der symboliserer den storslaede Sammenknytningsidee«. Hansara hjarta kann soleiðis so mangafleiri óvæntandi gleðast tessvegna, at sjálvstýrisskúlarin so ofta opinbera, tað ið liggur á hjartabotninum nevnliga »Unions-(Sambands-)Ideen«.

Jú, D. Danielsen dugir at vera spoyskur og arga.

Lýsing

Okkum er upplýst at frá 20/7 til 7/8 í ár roknast við sera stórum bretska ísfiskalandingum. Serliga tíðarskeiðið 1—8 august verður frárátt øllum føroyskum skipum at landa og kann møguliga forboð verða sett ta.

Reiðarar mugu gera alt fyri at boða teirra skipum frá.

Tórshavn, 15/7 1946.

Útflutningsnevndin.

Kunngerin

Hervið verður gjort kunnigt, at Føroya Løgting kemur saman í Tórshavn, mánadag 29. juli kl. 13, aftaná, at gudstænasta er farin fram í Havnar kirkju kl. 11.

Th. Petersen,
løgtingsformaður.